Sözel veya Görsel Bask?n Ö?renme Stilini Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sözel veya Görsel Bask?n Ö?renme Stilini Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30849

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sözel veya Görsel Bask?n Ö?renme Stilini Belirleme Ölçe?i, bireylerin ö?renme süreçlerinde kulland?klar? bask?n stilin sözel mi yoksa görsel mi oldu?unu tespit etmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, 2 alt boyut ve 16 maddeden olu?makta olup, yüksek iç tutarl?l?k ve geçerlik de?erlerine sahiptir. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, özellikle ö?retmen adaylar? gibi akademik popülasyonlarda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak yap? geçerlili?i aç?s?ndan test edilmi?tir. Bu ölçek, e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda bireysel ö?renme tercihlerini anlamak için önemli bir tan? arac? sunmaktad?r.

Ölçek, ö?renme ve bilgi i?lemleme süreçlerindeki bireysel farkl?l?klar? ölçerek, e?itimcilerin daha etkili ve ö?renci merkezli ö?retim stratejileri geli?tirmelerine yard?mc? olmay? hedefler. Ölçe?in orijinal geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, Midwestern Üniversitesi ö?rencilerinden elde edilen verilerle gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme stili, sözel ö?renme, görsel ö?renme, psikometrik özellikler, ölçek uyarlama, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Cronbach Alfa, ö?retmen adaylar?.

Yazarlar

Özcan Erkan Akgün, ?enol Küçük, Burcu Çukurba??, ?brahim Tonbulo?lu

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin ö?renme aktiviteleri s?ras?nda hangi bilgi sunum biçimini (sözel veya görsel) daha bask?n olarak tercih etti?ini ve kulland???n? belirlemektir. Bu ayr?m, bireyin bilgiyi nas?l kodlad???, depolad??? ve geri ça??rd??? hakk?nda önemli bilgiler sunar.

Uyarlama çal??mas?, özgün ölçe?in psikometrik yap?s?n?n Türk kültürüne ve e?itim ba?lam?na uygunlu?unu test etmeyi amaçlam??t?r. Elde edilen sonuçlar, ölçe?in Türkiye'deki akademik popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermektedir.

Yap?

Ölçek, bireysel ö?renme stilleri yap?s?n? iki temel ve ba??ms?z alt boyutta ölçmektedir: **Sözel Ö?renme Bask?nl???** ve **Görsel Ö?renme Bask?nl???**. Her bir alt boyut 8 maddeden olu?maktad?r ve toplam 16 madde ile ö?renicinin bu iki stil aras?ndaki göreceli tercihini ortaya koymaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sözel Alt Boyut: Bireyin sözcükleri, yaz?l? metinleri ve i?itsel bilgileri kullanarak ö?renmekten keyif alma ve bu yöntemleri tercih etme e?ilimini ölçer.
Görsel Alt Boyut: Bireyin görselleri, zihinsel resimleri, diyagramlar? ve ?ekilleri kullanarak bilgiyi i?lemleme ve hat?rlama e?ilimini ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? hem özgün form hem de Türkçe uyarlama için detayl? olarak incelenmi?tir. Özgün ölçe?in yap? geçerlili?i, Midwestern Üniversitesinde ö?renim gören 104 ö?renciden toplanan veriler üzerinden Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in sözel ve görsel alt boyutlar? için önerilen iki faktörlü modelin geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda ise, 240 ö?retmen aday?ndan elde edilen veriler kullan?larak yap? geçerlili?i test edilmi?tir. Bu analizde de yine Do?rulay?c? Faktör Analizi uygulanm?? ve ölçek yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?rulanabilir nitelikte oldu?u tespit edilmi?tir. DFA, önceden kurgulanan teorik bir modelin ampirik verilerle ne derece uyumlu oldu?unu incelemeyi amaçlayan güçlü bir istatistiksel yöntemdir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizi, faktörlerin iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Görsel Alt Boyut: Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? **.81** olarak bulunmu?tur.
Sözel Alt Boyut: Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? **.86** olarak tespit edilmi?tir.

Bu de?erler, psikometrik aç?dan kabul edilebilir düzeyin oldukça üzerinde olup, ölçe?in tutarl? ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini incelemek amac?yla hem orijinal çal??mada hem de Türkçe uyarlamada Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemi kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in teorik olarak iki alt boyuttan (Sözel ve Görsel) olu?tu?u hipotezini test etmi?tir.

Analizler, sözel ve görsel alt ölçekler için ayr? ayr? yürütülmü? ve sonuçlar, verilerin iki faktörlü yap?ya mükemmel bir uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinde dahi orijinal psikolojik yap?s?n? korudu?unu bilimsel olarak desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac? Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz bildirime dayal?, 16 maddelik Likert Ölçe?i.

Language Available: Türkçe (Uyarlama), Orijinal (?ngilizce)

Population Group: Akademik popülasyon (Ö?retmen Adaylar?, Üniversite Ö?rencileri)

Age Group: Yeti?kin (Yüksekö?retim seviyesindeki bireyler)

Population Details: Özgün çal??mada Midwestern Üniversitesi ö?rencileri (N=104); Türkçe uyarlamada 240 ö?retmen aday? kullan?lm??t?r.

Test Methodology: 4'lü Likert derecelendirme sistemi kullan?lm??t?r (1= benim için her zaman do?ru - 4= benim için her zaman yanl??). Ölçek, iki temel alt boyutu ölçmektedir: Sözel ve Görsel.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme tercihleri, bili?sel stil, psikometri, e?itim psikolojisi, uyarlama çal??mas?, iç tutarl?l?k, faktör yap?s?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: ozcanakgun@gmail.com

Correspondence Address: Bart?n Üniversitesi E?itim Fakültesi (Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2014 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izinleri hakk?nda özel bir bilgi verilmemi?tir; ancak akademik çal??malar için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Sorumlu yazar?n ileti?im adresi: ozcanakgun@gmail.com.

Bu ölçe?in tam metin PDF dosyas? ?u adresten indirilebilir: sozel-veya-gorsel-baskin-ogrenme stilini-belirleme-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Akgün, Ö. E., Küçük, ?., Çukurba??, B. ve Tonbulo?lu, ?. (2014). Sözel veya Görsel Bask?n Ö?renme Stilini Belirleme Ölçe?i Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Bart?n Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 277 - 297. http://dx.doi.org/10.14686/BUEFAD.201416218

Büyüköztürk, ?., Akgün, Ö., Özkahveci, Ö. ve Demirel, F. (2004). Ölçeklerin yap? geçerlili?inde Do?rulay?c? Faktör Analizi kullan?m? (Validity section source).

Ek olarak, makalenin yay?nland??? dergi ba?lant?s?: buefad.bartin.edu.tr

Sözel veya Görsel Bask?n Ö?renme Stilini Belirleme Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 2 alt boyut ve 16 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme 4'lü Likert tipindedir (1= benim için her zaman do?ru - 4= benim için her zaman yanl??).

Sözel Ölçek (8 madde): Sözcükleri kullanmam? gerektiren i?leri yapmaktan zevk al?r?m.
Görsel Ölçek (8 madde): Ya?ant?mdaki baz? özel anlar?mda gördüklerimi zihnimde resmederek rahatlamaktan keyif al?r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM